

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 19/2021-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. januára 2021 v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara prerokoval námietky zaujatosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Henrietou Danišovou, advokátska kancelária, Janka Alexyho 7, Bratislava, vedené Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 2713/2020, sp. zn. Rvp 2714/2020, sp. zn. Rvp 2715/2020 a sp. zn. Rvp 2716/2020 proti sudcom Ústavného súdu Slovenskej republiky Miroslavovi Durišovi, Ladislavovi Duditišovi a Liborovi Duľovi v konaniach vedených Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1320/2019, sp. zn. Rvp 1189/2020, sp. zn. Rvp 1302/2020 a sp. zn. Rvp 2488/2020 a takto

r o z h o d o l :

1. Veci vedené Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 2713/2020, sp. zn. Rvp 2714/2020, sp. zn. Rvp 2715/2020 a sp. zn. Rvp 2716/2020 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 2713/2020.

2. Sudcovia IV. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky Miroslav Duriš, Ladislav Duditiš a Libor Duľa nie sú vylúčení z konania a rozhodovania vo veciach vedených Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1320/2019, sp. zn. Rvp 1189/2020, sp. zn. Rvp 1302/2020 a sp. zn. Rvp 2488/2020.

Odôvodnenie:

I.

Skutkový stav a námietky zaujatosti

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. júla 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s porušením čl. 2 ods. 3 a čl. 12 ods. 1, 2 a 4 ústavy, ako aj porušenie práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 2 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) nečinnosťou Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“). Predmetná ústavná sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 1320/2019 bola pridelená sudcovi spravodajcovi Liborovi Duřovi, ktorý je členom IV. senátu ústavného súdu. Predmetnú ústavnú sťažnosť sťažovateľka podala prostredníctvom právneho zástupcu advokáta [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]. Následne bolo ústavnému súdu doručené podanie z 21. októbra 2019 označené ako odvolanie plnej moci.

1.1 Dňa 18. septembra 2019 bola ústavnému súdu doručená a podaním došlým 30. októbra 2019 doplnená ústavná sťažnosť sťažovateľky, zastúpenej advokátkou [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy v spojení s porušením čl. 2 ods. 3, čl. 7 ods. 5 a čl. 12 ods. 1, 2 a 4 ústavy, ako aj porušenie práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 2 a čl. 13 dohovoru nečinnosťou generálnej prokuratúry a nečinnosťou Okresnej prokuratúry Bratislava I. Predmetná ústavná sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 1644/2019 bola pridelená sudcovi spravodajcovi Miroslavovi Duriřovi, ktorý je členom IV. senátu ústavného súdu.

1.2 Uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 105/2019-41 z 5. novembra 2019 bola vec sťažovateľky vedená pod sp. zn. Rvp 1644/2019 spojená na spoločné konanie s vecou sťažovateľky vedenou pod sp. zn. Rvp 1320/2019.

2. Ďalšia ústavná sťažnosť sťažovateľky, zastúpenej advokátkou [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], bola ústavnému súdu doručená 1. júna 2020. Touto ústavnou sťažnosťou sťažovateľka namieta porušenie čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 14 ods. 1, čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1, 2 a 3, čl. 21 ods. 1, čl. 22 ods. 1 za poslednou spojkou a) a čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 dohovoru a čl. 9 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb v súvislosti so spracovaním osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (ďalej len „nariadenie“) s poukazom na čl. 16 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie právoplatným uznesením prokurátorky Okresnej prokuratúry Bratislava IV č. k. 1 Pn 374/19/1104-23 z 1. apríla 2020 a konaním, ktoré mu predchádzalo. Predmetná ústavná sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 1189/2020 bola pridelená sudcovi spravodajcovi Liborovi Duřovi, ktorý je členom IV. senátu ústavného súdu.

3. Dňa 15. júna 2020 bola ústavnému súdu doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky, zastúpenej advokátkou [REDACTED], [REDACTED], ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 14, čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 17 ods. 1, čl. 19 ods. 1, 2 a 3, čl. 22 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj porušenie práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 2 a čl. 13 dohovoru, práv podľa čl. 9 ods. 1 nariadenia a práv podľa čl. 16 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie uznesením Krajskej prokuratúry v Bratislave. Ústavná sťažnosť je zapísaná pod sp. zn. Rvp 1302/2020 a bola pridelená sudcovi spravodajcovi Ladislavovi Duditřovi, ktorý je členom IV. senátu ústavného súdu. Ústavná sťažnosť bola doplnená podaniami doručenými ústavnému súdu 14. júla 2020 a 25. augusta 2020.

4. Dňa 29. októbra 2020 bola ústavnému súdu doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky zastúpenej advokátkou [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 14, čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1, 2 a 3, čl. 21 ods. 1 a čl. 22 ods. 1 ústavy, porušenie práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 dohovoru, práv podľa čl. 9 ods. 1 nariadenia a práv podľa čl. 16 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie postupom a rozhodnutím Okresnej prokuratúry Bratislava III a postupom a rozhodnutím Okresného riaditeľstva Policajného

zboru Bratislava III. Ústavná sťažnosť je zapísaná pod sp. zn. Rvp 2488/2020 a bola pridelená sudcovi spravodajcovi Ladislavovi Duditšovi, ktorý je členom IV. senátu ústavného súdu. Ústavná sťažnosť bola doplnená podaním doručeným ústavnému súdu 4. novembra 2020. Ide v poradí už o dvadsiate druhé podanie sťažovateľky na ústavnom súde.

5. Totožnými podaniami doručenými ústavnému súdu 10. novembra 2020 sťažovateľka vzniesla námietku zaujatosti vo veciach vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 1320/2019 (sudca spravodajca Libor Duľa), sp. zn. Rvp 1189/2020 (sudca spravodajca Libor Duľa), sp. zn. Rvp 1302/2020 (sudca spravodajca Ladislav Duditš), sp. zn. Rvp 2488/2020 (sudca spravodajca Ladislav Duditš) a sp. zn. IV. ÚS 463/2020 [Rvp 833/2020 (sudca spravodajca Miroslav Duriš)], teda proti všetkým členom IV. senátu ústavného súdu, v ktorých vyjadruje svoju nespokojnosť s uznesením ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 463/2020 z 24. septembra 2020 a z obsahu ktorých vyplýva, že nesúhlasí so spôsobom rozhodnutia o ňou podanej ústavnej sťažnosti vo veci vedenej pod sp. zn. IV. ÚS 463/2020.

6. Sudcovia ústavného súdu Miroslav Duriš, Ladislav Duditš a Libor Duľa sa k námietke zaujatosti písomne vyjadrili 25. novembra 2020 a zhodne uviedli, že vo veciach vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 1320/2019, Rvp 1189/2020, Rvp 1302/2020, Rvp 2488/2020 nie sú zaujatí a že im nie sú známe okolnosti ich vylúčenia podľa § 49 ods. 1 prvej vety zákona o ústavnom súde. Zároveň dodali, že podľa druhej vety tohto ustanovenia dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v rozhodovaní v iných veciach na ústavnom súde. Pokiaľ ide o námietku zaujatosti vznesenú vo veci sp. zn. IV. ÚS 463/2020 (Rvp 833/2020), k tejto sa nevyjadrili, pretože predmetná vec bola v čase podania námietky už skončená.

7. Pokynom predsedu ústavného súdu Ivana Fiačana z 26. novembra 2020 boli predmetné námietky zaujatosti súlade s čl. IV bodom 1 písm. a) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 z 27. mája 2020 v znení dodatkov I a II (ďalej len „rozvrh práce ústavného súdu“) pridelené

na rozhodnutie podľa § 51 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) do prvého senátu ústavného súdu v zložení Jana Baricová – predsedníčka senátu, Ivan Fiačan a Miloš Maďar – členovia senátu, ktorý o vylúčení sudcov štvrtého senátu rozhoduje v tomto zložení v súlade s čl. II bodom 3 písm. b) rozvrhu práce ústavného súdu a boli im pridelené sp. zn. Rvp 2713/2020, sp. zn. Rvp 2714/2020, sp. zn. Rvp 2715/2020 a sp. zn. Rvp 2716/2020.

7.1 Keďže vo veci sp. zn. Rvp 1320/2019 sa v spise nachádzala aj námietka zaujatosti vznesená sťažovateľkou proti sudkyňi ústavného súdu Jane Baricovej, bolo rozhodnutie o tejto námietke predložené druhému senátu ústavného súdu, ktorý uznesením sp. zn. II. ÚS 604/2020 zo 17. decembra 2020 rozhodol, že sudkyňa I. senátu ústavného súdu Jana Baricová nie je vylúčená z konania a rozhodovania o námietke zaujatosti vo veci vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 1320/2020.

7.2 Na základe čl. II bodu 3.1 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky schváleného na obdobie od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021 (ďalej len „rozvrh práce ústavného súdu na rok 2021“) senát I. ÚS od 1. januára 2021 pracuje v zložení Rastislav Kaššák – predseda senátu a Jana Baricová a Miloš Maďar – členovia senátu. Preto predmetná vec bola prejednaná a rozhodnutá v zložení senátu určeného čl. IV bodom 1 rozvrhu práce ústavného súdu na rok 2021 (ďalej aj „príslušný senát“).

II.

Relevantná právna úprava

8. Podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu ústavného súdu v konaní o prerokúvanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach na ústavnom súde.

8.1 Podľa § 49 ods. 2 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci aj vtedy, ak bol v tej istej veci činný pri výkone inej funkcie alebo povolania, než je funkcia sudcu ústavného súdu.

9. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde účastník konania má právo vzniesť námietku zaujatosti voči sudcom ústavného súdu, ktorí majú jeho vec prerokovať a rozhodnúť. Námietku zaujatosti je účastník konania povinný vzniesť do desiatich dní odo dňa, keď sa dozvedel o dôvodoch vylúčenia. Účastník konania je povinný uviesť, kedy sa dozvedel o dôvodoch vylúčenia. Námietku zaujatosti musí účastník konania odôvodniť. Sudca ústavného súdu, proti ktorému námietka smeruje, je povinný sa k námietke zaujatosti vyjadriť. Na opakované námietky zaujatosti podané proti tomu istému sudcovi ústavného súdu z toho istého dôvodu ústavný súd neprihliadne, ak už o predchádzajúcej rovnakej námietke zaujatosti rozhodol.

10. Podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu ústavného súdu rozhoduje iný senát ústavného súdu určený rozvrhom práce.

11. Podľa § 62 zákona o ústavnom súde ak tento zákon v piatej časti alebo šiestej časti neustanovuje inak a povaha veci to nevylučuje, vzťahuje sa na konanie pred ústavným súdom podľa povahy veci primerane zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“).

12. Podľa § 166 ods. 1 CSP v záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán. Ak boli také konania pridelené viacerým sudcom toho istého súdu, rozhodne o spojení konaní ten sudca, u ktorého sa začalo konanie skôr.

13. Podľa čl. II bodu 10 šiestej vety rozvrhu práce ústavného súdu na rok 2021 o spojení ostatných vecí patriacich do pôsobnosti senátov ústavného súdu, ktoré spolu skutkovo alebo právne (z hľadiska predmetu konania) súvisia alebo sa týkajú tých istých

účastníkov, rozhoduje príslušný senát ústavného súdu určený podľa bodu 5, a to na návrh sudcu spravodajcu vo veci, ktorej spojenie s inou vecou sa navrhuje. Ak vzhľadom na okolnosti hodné osobitného zreteľa nerozhodne senát inak, sudcom spravodajcom v spoločnom konaní o spojených veciach je sudca spravodajca v tej zo spájaných vecí, v ktorej začalo konanie na ústavnom súde skôr.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

III.1 K spojeniu vecí

14. S prihliadnutím na totožný obsah a odôvodnenie námietok zaujatosti vznesených sťažovateľkou vo veciach vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 1320/2019, sp. zn. Rvp 1189/2020, sp. zn. Rvp 1302/2020 a sp. zn. Rvp 2488/2020 a z ich obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť (vrátane podobnosti predmetu a obsahu ústavných sťažností) senát ústavného súdu v záujme hospodárnosti konania podľa § 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 166 ods. 1 CSP a čl. II bodom 10 rozvrhu práce rozhodol, že veci vedené ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 2713/2020, sp. zn. Rvp 2714/2020, sp. zn. Rvp 2715/2020 a sp. zn. Rvp 2716/2020 spája na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 2713/2020.

III.2 K námietke zaujatosti

15. Podstatou námietky zaujatosti sťažovateľky proti členom štvrtého senátu ústavného súdu je jej nespokojnosť s rozhodnutím vo veci sp. zn. IV. ÚS 463/2020.

16. Vychádzajúc z poslednej vety v bode 8 citovaného § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ako aj z ustálenej judikatúry najvyšších súdnych inšancií (napr. IV. ÚS 71/2013, IV. ÚS 28/2020, či II. ÚS 219/2020 alebo rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené pod R 47/1998, či jeho uznesenie sp. zn. 5 Ndz 8/2011), ústavný súd pripomína, že dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú (i)

v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti v inej veci nesúvisiacej s prerokovávanou vecou hoc toho istého účastníka (porov. § 49 ods. 3 Civilného sporového poriadku, ako aj § 87 ods. 3 Správneho súdneho poriadku) alebo (ii) ktoré spočívajú v rozhodovacej činnosti sudcu v minulosti v inej verejnej funkcii (resp. v rámci iného orgánu verejnej moci) v nesúvisiacich veciach hoc toho istého účastníka (porov. § 31 ods. 2 Trestného poriadku *a contrario*).

16.1 Zákon teda výslovne vylučuje, aby dôvodom na vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci boli okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu. Postupom sa rozumejú procesné úkony sudcu vrátane rozhodnutí, a to aj vo veci samej. V postupe sudcu pri prejednávaní konkrétnej veci sa prejavuje samotný výkon súdnictva, preto tieto okolnosti nemôžu byť samy osebe dôvodom zaujatosti sudcu.

17. Zákon tiež vylučuje, aby dôvod pochybnosti o sudcovej nezaujatosti bol spájaný s jeho rozhodovacou činnosťou. Zohľadňuje súdnu prax, ktorá bola konštantná v prípadoch, keď sudca v inej obdobnej veci rozhodol spôsobom, s ktorým účastník nesúhlasil, resp. opakovane bol ten istý účastník v rôznych veciach neúspešný.

17.1 Ústavný súd k uvedenému ďalej pripomína, že súčasťou práva účastníka konania na nestranný súd nie je právo na „vyhovujúci“ procesný postup súdu ani právo na „vyhovujúce“ rozhodnutie súdu. Samotný postup sudcu vo veci (hoc aj priečiaci sa predstavám účastníkov konania) preto nie je bez ďalšieho skutočnosťou, ktorá by zakladala nedostatok jeho nestrannosti.

18. Vo vzťahu k „okolnostiam, ktoré spočívajú v rozhodovaní sudcu ústavného súdu v iných veciach na ústavnom súde“, je potrebné konštatovať, že ani názor sudcu ústavného súdu na určitú otázku, vyabstrahovaný z rozhodnutí (alebo oponujúcich stanovísk) v iných veciach, neznamená, že sudca ústavného súdu je v ďalšej „obdobnej“ veci zaujatý. Konkrétny záverečný postoj sudcu ústavného súdu v skoršej veci bol kombináciou jeho všeobecného právneho názoru a konkrétnych skutkových a právnych okolností prípadu. Skutočnosť, že v ďalšom konaní bude pri podobných skutkových a právnych okolnostiach jeho postoj (hlasovanie) rovnaký, nie je (objektívne vzaté) problémom, ale práve naopak – je v súlade s požiadavkou predvídateľnosti súdnych rozhodnutí a tým aj s princípom právnej

istoty. Subjektívne vzaté, tento výsledok nemusí byť v súlade s očakávaním účastníka konania. Očakávanie priaznivého rozhodnutia za akýchkoľvek okolností však nie je legitímnym očakávaním.

19. V intenciách už uvedeného ústavný súd odkazuje, že sa (rovnako ako Európsky súd pre ľudské práva) aj v tejto veci pri posudzovaní zaujatosti snažil rekonštruovať stav mysle sudcu [„*state of mind*“; van Dijk, P. Article 6 § 1 of the Convention and the concept of „objective impartiality“. In: Mahoney, P., Matscher, F., Petzold, H., Wildhaber, L. (eds.) Protecting Human Rights: The European Perspective. Studies in memory of Rolv Ryssdal. 2. Edition, Köln: Carl Heymanns Verlag, 2000, s. 1503], a to tak z hľadiska subjektívneho, ako aj z hľadiska objektívneho, pričom sa zvlášť zamýšľal nad situáciou, či posudzovaný sudca bol viackrát angažovaný v posudzovaní určitej veci (van Dijk, cit dielo, s. 1503; z doterajšej judikatúry možno vyvodiť, že do rámca skutočností spochybňujúcich nestrannosť súdu, resp. sudcu z objektívneho hľadiska patria predovšetkým rôzne prípady inkompatibility, teda situácie, keď sudca rozhodujúci o veci mal s ňou do činenia predtým, resp. v skoršej fáze v inom postavení), a to v najširšom možnom slova zmysle. Ani v tejto rovine ústavný súd nevzhladol zaujatosť alebo porušenie príkazu nestrannosti, resp. nezaujatosti na strane sudcov Ladislava Duditša, Libora Duľu a Miroslava Duriša.

20. Sťažovateľka okrem svojej nespokojnosti s rozhodnutím senátu IV. ÚS v inej jej ústavnej sťažnosti, ktorá bola uznesením ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 463/2020 z 24. septembra 2020 odmietnutá ako neprípustná a vo vzťahu k namietanému porušeniu niektorých práv sťažovateľky (čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1,2 a 3 ústavy a k čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru) aj z dôvodu nedostatočného zmysluplného a ústavne relevantného odôvodnenia, iné námietky vo vzťahu k sudcom ústavného súdu Ladislavovi Duditšovi, Liborovi Duľovi a Miroslavovi Durišovi neuviedla a ústavný súd vzhľadom na skutkový a právny stav veci neidentifikoval žiadne okolnosti, že by namietaní sudcovia mali akýkoľvek pomer k osobe sťažovateľky, jej právnej zástupkyňi alebo k samotnej veci.

21. Príslušný senát ústavného súdu po posúdení už uvedených dôvodov konštatuje, že v danej veci nie sú splnené zákonné podmienky § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde

na vylúčenie sudcov Ladislava Duditsša, Libora Duľu a Miroslava Duriša z prejednávania a rozhodovania vecí vedených pre ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 1320/2020, sp. zn. Rvp 1189/2020, sp. zn. Rvp 1302/2020 a sp. zn. Rvp 2488/2020, a preto rozhodol o ich nevyklúčení.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. januára 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu